

Justyna Piwowarska

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie

XXIV MAŁOPOLSKIE DNI DZIEDZICTWA KULTUROWEGO „NATURALNIE”

XXIV edycja Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego odbyła się pod hasłem „Naturalnie”. W 2022 roku Małopolski Instytut Kultury w Krakowie zaprosił w czerwcowe weekendy do miejsc, w których kultura w wyjątkowy sposób przenika się z naturą. Zwiedzaniu i spacerom z przewodnikami i pasjonatami lokalnej historii towarzyszyły pokazy, kiermasze, warsztaty dla dzieci, gry terenowe oraz tworzone strefy relaksu i aktywności na świeżym powietrzu. Wydarzeniom towarzyszyła publikacja tomu *Naturalnie* Barbary Sadurskiej¹, laureatki Nagrody Literackiej im. Witolda Gombrowicza i autorki również zbioru opowiadań *W ruchu*², wydanego z okazji poprzedniej edycji Dni Dziedzictwa.

4–5 CZERWCA 2022

Muzeum Historyczno-Etnograficzne w Andrychowie

Park Miejski w Andrychowie

Klasztor i kościół Reformatorów w Kętach

Po prywatnym **Muzeum Historyczno-Etnograficznym w Andrychowie** oprowadzali właścicielka Iwona Dyla oraz pasjonaci lokalnej historii Wiesław Ogórek i Sebastian Wacęga. Zwiedzający wysłuchali opowieści o życiu i pracy mieszkańców Podbeskidzia na przełomie XIX i XX wieku. Mieli też możliwość indywidualnego zwiedzenia ekspozycji i rozmowy z Mateuszem Żebrowskim, antropologiem kulturowym z Muzeum Etnograficznego w Krakowie. Ponadto odbył się pokaz tkania na zabytkowych krosnach poprowadzony przez zawodową tkaczkę Katarzynę Bizoń. W ogrodzie Muzeum czekał na zwiedzających kącik kawowy.

W **Parku Miejskim w Andrychowie** po wystawie plenerowej *ABCadło Fabryki Cieczowiczeków oraz AZPB* [Andrychowskie Zakłady Przemysłu Bawełnianego] oprowadzała jej autorka Ewelina Prus-Bizoń. Odbył się także kiermasz rękodzieła, produktów i potraw regionalnych zorganizowany

¹ B. Sadurska, *Naturalnie*, Kraków 2022.

² Taż, *W ruchu*, Kraków 2021.

przez Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich w Andrychowie. Najmłodszy uczestniczyli w warsztatach tkackich oraz w indywidualnych zajęciach rysunku i malarstwa, prowadzonych przez członków Grupy Twórców MY. Zainteresowani mogli wybrać się na dwa spacer historyczne po Andrychowie: *Historia lnem tkana* (wraz z pasjonatką lokalnej historii Darią Rusin) oraz *Od pierwszego komina do pierwszej galicyjskiej tkalni mechanicznej. O tym, jak żydowscy przedsiębiorcy odkryli i wykorzystali potencjał Andrychowa* (z pasjonatką i kronikarką lokalnej historii Jadwigą Stanisławek-Janus). W pałacu Bobrowskich miejsce miał quest sportowy, a w Parku Miejskim urządzono historyczną grę terenową. Spragnieni ruchu i kontaktu z przyrodą wyruszyli na spacer po Pańskiej Górze oraz do przełomu Wieprzówki z przyrodnikiem Janem Zielińskim. Z Wiesławem Ogórkim wybrali się w trasę śladem przydrożnych kapliczek po Andrychowie i okolicach. Niedzielne popołudnie uświetnił występ Ludowego Zespołu Pieśni i Tańca „Andrychów” *Na andrychowskim rynku*.

Dni Dziedzictwa pozwoliły zajrzeć za mury **klasztoru reformatów w Kętach**, na co dzień niedostępnego dla zwiedzających. Po klasztorze oprowadzali historycy i muzealnicy oraz gwardian o. Rajmund Wilk, a po **kościółce** historyczka sztuki Barbara Łepkowska. Miłośnicy ogrodnictwa wybrali się na spacer z hortiterapeutką Bożeną Szewczyk-Taranek i wzięli udział w warsztatach rodzinnych *Projektujemy klasztorny ogród* z architektką Anną Gieracką. Zwiedzający mogli zrobić zakupy w klasztornej sklepiku zielarskim oraz zatrzymać się w kąci kulinarnym i strefie relaksu urządzonych w ogrodzie klasztoru.

11–12 CZERWCA 2022

Osada młyńska w Roztoce-Brzezinach

Kościół Matki Bożej Różańcowej w Przydonicy

Osada w Roztoce-Brzezinach to jeden z nielicznie zachowanych drewnianych zabytków na Sądecczyźnie. Malowniczo położona zagroda zachowała swój pierwotny układ i wyposażona jest w oryginalne obiekty i urządzenia techniczne. Zwiedzającym udostępniono młyn, dom, tartak i stodołę, nad którymi pieczę sprawuje wnuk młynarza Józefa Winiarskiego, Michał. Zapoznali się z niezwykle rodzinną historią, obejrzeni pokaz przemiału zboża w starym młynie, dowiedzieli się, jak przed laty wyglądało życie w niewielkiej osadzie. Na wielbicieli nietoperzy czekało stanowisko animacyjno-promocyjne wiedzy o tych zwierzętach, natomiast miłośnicy spacerów udali się na pieszą wycieczkę na wzgórze Majdan.

Przez cały weekend po szesnastowiecznym drewnianym **kościółce Matki Bożej Różańcowej w Przydonicy** oprowadzali historycy sztuki Adam Spodaryk i Piotr Pajor oraz lokalny przewodnik Miłosz Babiarczyk. Dla zwiedzających urządzono kiermasz rękodzieła i lokalnych przysmaków

przygotowanych przez gospodynie z przydonickiego koła Gospodyń Wiejskich. O kulinarnych tradycjach tych okolic opowiedziała członkini koła, Bogumiła Babiarczyk. Natomiast graficzka litografka Justyna Mazur-Kiwer poprowadziła warsztaty druku roślinami. Uczestnicy mogli wykonać oryginalne wzory na bawełnianych torbach, przy użyciu farby pozyskanej ze świeżo zerwanych roślin.

18 CZERWCA 2022

Las Wolski w Krakowie

Pawilon Okocimski w Lesie Wolskim

Dni Dziedzictwa zakończyły się na terenie **Lasu Wolskiego**, który od przeszło wieku stanowi dla krakowian miejsce odpoczynku, kontaktu z przyrodą i ucieczki od miejskiego zgiełku. Po modernistycznym **Pawilonie Okocimskim**, dawnej modnej kawiarni, gdzie obecnie mieści się Centrum Edukacji Ekologicznej „Symbioza”, oprowadzał historyk sztuki Piotr Cypryański. W pawilonie odbyła się premiera filmu *Slow Las* poświęconego wyjątkowemu znaczeniu Lasu Wolskiego dla mieszkańców Krakowa. Natomiast architekt i historyk sztuki Michał Wiśniewski poprowadził spacer pod hasłem *Las pełen modernizmu*. Uczestnicy wyruszyli szlakiem zabudowań rozsianych po okolicy i wysłuchali opowieści o rozwoju miasta i historii architektury. Dzieci mogły wziąć udział w warsztatach *Przyroda najlepszym architektem*, poświęconych symbiozie natury i architektury, poprowadzonych przez edukatorów z Centrum Edukacji Ekologicznej. Na spragnionych odpoczynku i dobrej kawy czekało plenerowe stoisko degustacyjne Mech Cafe.

Opracowano na podstawie strony <https://dniedziedzictwa.pl>